

DE BRAKKEN

Heemkundige kring Oelegem

België - Belgique
P.B.
2520 Ranst
8/4708

We kunnen onze leden dit contactblad gratis aanbieden dankzij de steun van:

SOMERS
Brood & Banket
Achterstraat 24 - 2520 Oelegem
Tel. 03 383 02 90
Maandag & dinsdag gesloten

Oelegemse Drankendiscout bvba

Keerbaan 46
2520 Oelegem
03 353 95 57

Titsenbier
Oud-biologisch
gefilterd bier

FRITUUR-EETHUIS
Antonio
specialiteit spaanse gerechten
Torenplein 16 - 2520 Oelegem
www.eethuisantonio.be

**Uw advertentie of uw naam
ook op deze pagina?**

Informeer naar de voorwaarden via
info@debrakken.be

ACTIVITEITEN

in de Stenen Molen van Oelegem

Molenzondagen

Een initiatief van Levende Molens vzw
en de heemkundige kring De Brakken vzw

Tweemaal per maand houden onze
molenaars open deur
en kan je de molen vrij bezoeken:

- iedere tweede zondag van de maand,
tijdens het Meulenmaal, van 11 tot 17 u
(niet in juli en augustus)
- iedere laatste zondag van de maand,
tijdens de Molenzondagen, van 13 tot 17 u
(niet in december)

Groepen kunnen op afspraak en tegen betaling
ook op andere dagen een bezoek boeken.
Voor alle informatie, neem contact op met
een van onze molenaars, Luc Verachttert, Jan Nys
of Luk Kegeleers.

Meulenmaal

Zin in een Meulenmaal? Of gewoon in een
frisse pint en een gezellige babbel?
Onze molenhelpers staan voor je klaar, iedere
tweede zondag van de maand van 11 tot 17 uur.
Enkel in juli en augustus sluiten we onze deuren.

Een volledig Meulenmaal bestaat uit:
een aperitief (de beruchte 'Slag van de molen'),
soep, eieren met spek of met paddenstoelen
en gebak met koffie.

Geschenkidee:

een cadeaubon voor een Meulenmaal,
verkrijgbaar in de molen of op het secretariaat.
Meer informatie bij Patricia Vervloet of
via info@debrakken.be

Vormgeving: www.brontosaurus-graphics.be
Printing: Cockaert Copy Service

WOORDJE van de voorzitter

Foto Danny Huygens

***'En toen was er nog maar één'* kopte het krantenartikel in de GVA nadat storm Dennis een derde wiek naar beneden haalde.**

Het is een triest gezicht als je zo naar de molen kijkt. Maar er is hoop. Het gemeentebestuur met de burgemeester en de schepenen van patrimonium op kop hebben ons met de hand op het hart beloofd dat onze molen in 2020 weer zal draaien met nieuwe wiken en met een proper geschilderd buitenschrijnwerk. We gaan dit opvolgen en zullen regelmatig informeren naar de stand van zaken.

Op sociale media kon je de ergernissen volgen van menig Eulegoemnaar over de kaalkap en de slijkboel die de werken in het Vrieselhof met zich meebrengen. Aan de werken zijn jaren van onderzoek en planning vooraf gegaan, waar steeds heel open over is gecommuniceerd. Het provinciebestuur en de verantwoordelijken van de werken denken op lange termijn, minstens 25 jaar verder. Ook wij zullen als we met open blik kijken weldra de schoonheid ervan zien. Hopelijk gaan we dit allemaal nog meemaken – en in goede gezondheid!

Deze week zijn we terug beginnen metselen na een winterstop van twee maanden. De schouw is nu klaar en er is gestart aan de laatste gevel. Ook deze gevel zal uitgevoerd worden in boerenvlechting. Op onze Molenzondag in augustus gaan we ons bakhuis plechtig openen.

Willem Segers, onze penningmeester, heeft beslist om het bestuur te verlaten voor andere horizons en hobby's. Willem is vaste medewerker bij het War Heritage Institute, dat de nagedachtenis aan de twee grote oorlogen in ere houdt én aan vredeseducatie doet. Ook is hij medewerker in Bastogne bij het antieke nog rollend erfgoed van de Eerste en Tweede Wereldoorlog. Hij heeft vorig jaar in september en

dit jaar in januari, samen met andere oude legervoertuigen, de bevrijding van ons land overgedaan als chauffeur van de Shermantank in het Liberation Routeproject. Daarnaast is Willem ruim 30 jaar ijverig bestuurslid van onze vereniging geweest en schrijver van verscheidene boeken over de twee wereldoorlogen en ons militair erfgoed. Zijn boeken over Ranst en zijn gesneuvelden en andere helden zijn heuse bestsellers en worden nog regelmatig via onze vernieuwde website besteld. We zullen hem missen in het bestuur maar er is beloofd om nog veel samen te zitten. We wensen hem veel succes toe in zijn nieuwe 'drive'. Ons medebestuurslid Patricia Vervloet gaat zijn taken als penningmeester overnemen. Wij wensen haar ook veel succes toe.

Deze maand kan je het relaas volgen van de (klein)dochter van een echte Eulegoemse bakkersfamilie. Godelieve Mariën schonk onze vereniging de honderd jaar oude ovenpaal van haar grootvader. We gaan hem een ereplaats geven in ons bakhuis!

Onze dorpsfilosoof Eddy Caers deed in een vlot gesprek het relaas van zijn voetbalcarrière. Hij haalde herinneringen boven over zijn tijd als echte 'vedet'.

Ik hoop dat je geniet van ons mooie, extra dikke tijdschrift. De Brakken blijven jullie op de hoogte houden van het wel en wee in Oelegem.

Veel leesplezier
Johnny Van de Velde, voorzitter

WERKZAAMHEDEN en activiteiten in en rond de molen

Luc Verachtert

Kort voor kerstmis beslisten we om even een winterstop in te lassen voor ons bakhuisproject. Maar dat betekent niet dat we drie maanden hebben stilgezeten! We brachten een bezoek aan de smidse van Wiekevorst en storm Dennis bezorgde ons een paar bange uren.

Op 18 januari 2018 raasde een storm over het land. De molen van Oelegem bleef niet gespaard: een deel van het hekwerk van een wiek van de binnenroede raakte los en belandde op het kerkhof. Op zondag 9 december 2018 was het weer raak: tijdens het draaien verloor de molen het volledige hekwerk van die wiek. Op 20 juli 2019 hebben we de tegenovergestelde wiek laten kortwieken door de vrijwillige brandweer van Broechem. Bedoeling was om in afwachting van de vernieuwing van alle

hekwerken, tijdelijk terug een wiekenkruis in balans te hebben. Anders liepen we het gevaar dat het hele gevlucht krom zou trekken. Bovendien konden de wieken nu opnieuw draaien.

Tijdens de recente februaristormen weerstond onze molen de grillen van Ciara, maar met Dennis hadden we opnieuw prijs. Zondag 16 februari, ergens tussen 16 en 17 uur, werd het hekwerk van de bovenste wiek van de buitenroede weggeblazen. Het houten hekwerk en het bijhorende opgerolde zeil gingen over de kap en de houten restanten kwamen op de noordoostelijke zijde van de molenbelt terecht. Het zeil was ondertussen ontrold en verstrikt in de staartconstructie. De wind greep stevig in op het zeil en zorgde voor de nodige snokken aan de staart. Luc Kegeleers en Jan Nys hebben het zeil terug opgerold en beter bevestigd om de staart te sparen. Op maandag 17 februari hebben Jan Nys en Danny Huygens het zeil en het wrakhout verwijderd.

Stormschade aan de molen.
Foto Danny Huygens

ATV had lucht gekregen van de schade en een ploeg van het middagjournaal maakte een korte reportage. Jan Nys licht de schade toe.
Foto Danny Huygens

Deel 53

Na het bakhuys ook een smidse?

Via leden van heemkring Die Swane van Heist-op-den-Berg vernamen we dat Jozef Van den Vonder, de smid van Wiekevorst, overleden was. Zijn dochter Arlette zocht voor het aldaam van haar vader een herbestemming in een museumsituatie. Behoud ter plaatse is uiteindelijk niet mogelijk en de heemkringen van Wiekevorst en Heist-op-den-Berg zagen niet onmiddellijk de mogelijkheid om zich over het materiaal te ontfermen. Het geheel weg doen naar het oudijzer was voor Arlette en haar man Albert Ceyskens geen optie.

In ons goedgekeurde beheersplan hebben we de ambitie ingeschreven om in de toekomst de site van de molen uit te bouwen tot een actief heemterf, met de mogelijkheid om voor de molen een bakhuys en achter de molen een smidse te bouwen. Vooruitziend als we zijn, hadden we uiteraard interesse in de uitrusting van deze smidse. In de namiddag van vrijdag 31 januari verzamelden we met in totaal elf personen van onze heemkring, van onze bakhuysbouwplaatse en nog enkele belangstellenden.

Ter plaatse werden we zeer vriendelijk ontvangen en rondgeleid door Arlette en Albert. Het feit dat we de smidse-inrichting zouden behouden voor het nageslacht was voor hen voldoende om ze gratis aan

De kleine en de grote slijpsteen. Let op de riemen die naar de transmissieas gaan.

Foto Danny Huygens

te bieden. Indien we deze basisuitrusting verwerken in onze toekomstige smidse dan gaan we achter de molen een bijkomende belangrijke publiekstrekker krijgen. Zoals met de molen en het bakhuys, is het onze bedoeling om die smidse op regelmatige tijdstippen in gebruik te nemen, zodat we geen doodse museumsituatie scheppen, maar een locatie waar we meewerken aan het levend houden van ambachtelijke know how, het zogenaamde immateriële erfgoed.

Wijlen Jozef Van den Vonder in zijn smidse. Foto uit privécollectie

Wat we zouden overnemen: een veerhamer, een aambeeld van 250 kg, een dubbel smidsevuur met ventilator en twee blaasbalgen, drie transmissiesystemen met bijhorende lagers, houten wielen, platte riemen en drie elektromotoren, een beugelzaag, een metaaldraaibank, een kolomboor van het merk Exelsior, een kleine en een grote slijpsteen, een stuikmachine voor wielrepen, een duveltje, een antieke laspost, een ijzerschaar, een smal klein aambeeld, een plooi toestel, twee staartbankschroeven, wat klein gereedschap, een dubbele poort met kleine ruitjes, ramen met kleine ruitjes en twee enkele deuren. Alle materiaal zal eerst opgeslagen worden in de loods in Broechem. Wil je een beeld van deze smidse, tik dan op YouTube even 'De Smid Wiekevorst' in.

De smidse in het centrum van Wiekevorst. Let op de typische dubbele poort met kleine ruitjes. Dergelijke poorten zag men vroeger meer bij wagenmakerijen en smederijen.

Foto Danny Huygens

Het bakhuis in zijn winterjasje.

Foto Danny Huygens

Dit project loopt met subsidies van de Subsidiekorf Platteland, met gelden van de Provincie Antwerpen, Vlaanderen en Europa.

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

 Provincie
Antwerpen

EEN BIJZONDERE gift

Joke Bungeneers

Sinds ons bouwproject er steeds meer als een echt bakhuis begint uit te zien, krijgen we vaak hele leuke reacties. Meestal zijn het aanmoedigingen en nieuwsgierige vragen. Maar vorige zomer kwam er toch wel een speciaal bericht binnen.

Raf D'haen schreef: *'Mijn moeder, wiens broer, vader en grootvader lange tijd bakker waren in Oelegem, wil dit initiatief graag steunen. Ze heeft nog een ovenpaal in haar bezit waarmee haar grootvader (mijn overgrootvader dus) brood in en uit de oven heeft geschoven. Die ovenpaal werd telkens overgedragen naar de volgende generatie bakkers. Jullie kunnen zich inbeelden hoeveel broden daarmee wel niet in en uit de oven zijn geschoven ... Moeder wil die ovenpaal nu graag aan jullie werking schenken. Aan jullie om te zien wat er mee gedaan wordt'.*

De bakkers in kwestie waren Charel Verpoten, Sooi Mariën en Armand Mariën. De laatste twee stonden in Oelegem bekend als 'van den Ossekop'. Hoe ze aan die bijnaam kwamen, lees je op de volgende pagina's.

Wij waren uiteraard verguld met dit aanbod. Onze voorzitter zag meteen een kans om weer een stukje Oelegemse geschiedenis uit eerste hand vast te leggen. Via Raf D'haen nodigden we Godelieve Mariën uit voor een interview. Het gesprek ging door op een mooie nazomerdag, voor de molen. De ovenpaal staat op dit ogenblik in de molen, maar het is uiteraard de bedoeling dat die een plaatsje krijgt in ons bakhuis.

Bij de foto op de cover

Armand Mariën poseert in z'n bakkerij – mét de ovenpaal die aan ons geschonken werd rechtop links in beeld naast de oven! De foto dateert uit 1969 en is genomen door Gilbert D'haen, de echtgenoot van

Godelieve Mariën had zich degelijk voorbereid op het interview.

Foto Danny Huygens

John Van de Velde interviewt Godelieve Mariën - mét de ovenpaal op de achtergrond!

Foto Danny Huygens

Godelieve Mariën. De bakkersoven is van het merk Peeraer. Deze firma, opgericht in 1920, bestaat nog steeds en spitst zich inmiddels al honderd jaar toe op de constructie van een volledig gamma bakkersovens, zoals ringbuis-, warmelucht-, elektrische- en rotatieovens. Alle ovens worden in de fabriek in Deurne gebouwd. We contacteerden hen met de vraag of ze ons iets meer konden vertellen over de oven op de foto en kregen volgende reactie: *'De oven op de foto is van het type (in)gemetselde bakkersoven en is maximum 80 jaar oud. Het deksel aan de rechterkant van de oven is het afsluitdeksel van het chocoladebakje. Dit was een kastje in de oven waar producten die steeds vloeibaar moesten blijven in werden geplaatst, meestal chocolade. Op het deksel staan de letters HMP, de initialen van ovenbouwer Henri Michel Peeraer. Dezelfde initialen zie je boven de deur links van de oven, waar zich het 'rijkskamertje' bevindt.'*

Uit het interview met Godelieve Mariën weten we dat de oven op de foto dateert van 1958: de oven was in opbouw toen haar vader plots overleed. Daarvoor was er op een andere plaats in het gebouw een oven die lager en kleiner was en nog met steenkool werd verwarmd. Godelieve vermoedt dat dat ook een oven van Peeraer was. De nieuwe oven werd met mazout gestookt. Armand heeft er mee gewerkt tot aan het einde van zijn carrière in Oelegem, dus de oven heeft ongeveer dertig jaar dienst gedaan.

EEN OELEGEMENAAR vertelt

Interview John Van de Velde

Om de drie maanden kan je hier het relaas van een van onze dorpsgenoten volgen. John Van de Velde bezorgt de verteller op voorhand tien vragen. Dan gaat het gesprek door. John neemt het interview af en Danny Huygens fotografeert.

Deze keer spraken we bij de molen af met Godelieva Nathalia Florentina Mariën

Geboren in Oelegem op 17 december 1943

Roepnaam Godelieve van Sooi van den Ossenkop

Weduwe van Gilbert D'haen (geboren op 26 mei 1932 en overleden op 18 mei 2019)

1. Wie waren je ouders en wat deden ze?

Mijn vader Franciscus 'Sooi' Ludovicus Mariën (Zandhoven, 27 maart 1900 - Oelegem 13 januari 1958) was, zoals zo veel jonge mannen in de Kempen, een diamantslijper. Mijn grootouders langs vaderskant stamden uit een familie van veehandelaars en slagers en hadden in Zandhoven een café dat 'Den Ossekop' heette. Zo zijn wij in Oelegem aan onze bijnaam gekomen. Mijn moeder Hortense (Oelegem 6 november 1905 - Lier 8 februari 1989) stamde uit de in Oelegem bekende familie Verpoten. De vroegere koster, Jos Verpoten, en meester Gust Verpoten van de jongensschool waren twee van haar broers. Haar vader Charel Verpoten had bij de kerk een bakkerij, waar nu het

eethuis Antonio is (Torenplein 16). Voor zijn 'broodtoer' gebruikte hij een hondenkar.

Na zijn huwelijk met mijn moeder, in 1930, heeft mijn vader van zijn schoonvader de bakkersstiel geleerd en mocht hij de zaak overnemen. Mijn vader bakte 's nachts en mijn moeder deed met haar fiets een broodtoer. Zij vertrok steeds met 80 broden van 1 kg op haar fiets. Zo volgeladen kwam zij eens, op de Schildesteenweg vlakbij het Vrieselhof, een man tegen die haar liet stoppen. '*Hoeveel broden hebt gij bij madammeke?*' vroeg hij. '*Wel 80 stuks!*'

antwoordde ze. '*Wedden voor 20 frank dat dat niet waar is?*' Mijn moeder heeft toen alle broden in de graskant uitgeladen en het bleken er zelfs meer te zijn. Met die twintig frank heeft mijn moeder daarna een goed werk gedaan: ze heeft er een hulpbehoevende mee geholpen. Mijn oudere zussen reden elke dag met de fiets naar Zandhoven om daar door weer en wind brood te leveren.

Naast de bakkerswinkel was er ook een café. De ingang was niet alleen vooraan op het Torenplein, langs de Achterstraat was er ook een toegang. Je begrijpt wat een sociaal gegeven dat dat was. Heel de dag kwamen er mensen bij ons over de vloer om brood te kopen, maar ook om hun zeg te doen.

2. Had je broers of zussen?

Ik had twee zussen en een broer. Wij zijn allemaal thuis in Oelegem geboren. Mijn oudste zus heette Mariëtte (8/9/1930-22/4/2016), de tweede was Liliane (28/9/1934-27/11/2003) en daarna volgde Armand (3/4/1936-3/10/2018). Het is mijn broer die de bakkerij heeft overgenomen toen vader plots stierf. Armand was toen nog maar 21 jaar. Naast het bakken van het brood bracht hij het ook zelf rond met zijn kleine bakkerswagentje. Iedereen kende hem als 'den Ossekop'. Ze noemden hem ook wel 'de laten bakker' omdat hij op zijn toer dikwijls bij de mensen bleef plakken.

Sooi en Hortense Mariën-Verpoten met hun drie oudste kinderen, van links naar rechts: Mariëtte, Armand en Liliane.

Foto uit privécollectie

Godelieve van Sooi van den Ossenkop

In het eerste leerjaar bij zuster Landrada. Godelieve zit op de tweede rij uiterst links | Foto uit privécollectie

3. Welk verhaal uit je kindertijd is je bijgebleven?

Ik heb heel veel mooie verhalen uit mijn kindertijd. We waren vrij in Oelegem, we reden met de fiets overal naartoe. Elk jaar ging ik met alle kleine kinderen uit de buurt 'Nieuwjaarse zoete' zingen. Zo moesten de ouders er dan niet op passen.

In de nabijheid was het café van Loeke van de Pegger (het huidige Boerenhof) met daarnaast de winkel van een oude, alleenstaande vrouw, weduwe Maria Van Oosterwijk. In die winkel stonden er meer schabben leeg dan vol! Wij hadden een goede band, 's avonds maakte ik daar mijn huiswerk en ik ging haar al eens helpen. Dan zaten we samen te praten met het vele bezoek dat daar kwam.

Ik deed ook de boodschappen voor de nonnekes van het klooster. Die kregen overal de beste koopwaar. Zo was dat in die tijd. Als ze weer eens vlees bij de beenhouwer had gekregen dat wat minder was, zei mijn moeder altijd: *'Ze zullen zeker het beste naar de nonnen gebracht hebben.'*

Er waren veel winkels op het Torenplein. Als ik van mijn ouders bij een bepaalde winkel moest inkopen doen, dan mochten de andere winkeliers niet zien dat ik daar geweest was. Ik moest dan een toertje rondlopen om hen te misleiden.

4. Waar ben je naar school geweest en welk beroep heb je uitgeoefend?

Ik ben tot het achtste jaar naar de meisjesschool van Oelegem geweest. Daarna heb ik vijf jaar normaalschool in Wijnegem gevolgd. Ik ben kleuterleidster geworden. Ik was van de eerste

lichting kleuterleidsters die ook in het eerste en het tweede leerjaar mochten lesgeven. Mijn eerste school was in Ranst. Daarna heb ik lesgegeven op 't Kiel in Antwerpen.

Mijn vader stierf toen ik 14 was en mijn moeder had daarna maar een heel klein pensioentje. Wij woonden heel sober boven de bakkerij, er was geen stromend water en geen toilet. Wij moesten daarvoor naar beneden komen. Ik ben nog altijd dankbaar dat mijn moeder mij heeft kunnen laten studeren met zo weinig inkomen. Het pakt me nog als ik daaraan denk.

Het sobere interieur van de woning boven de bakkerij, waar 'moemoe' Hortense woonde. 1966.

Foto Gilbert d'Haen (uit privécollectie)

5. Wie was je man en hoe heb je hem leren kennen?

Mijn man Gilbert D'haen kwam veel naar Oelegem, naar zijn tante 'Roos Ron', die een café en winkel had op de Zandhovensesteenweg (1). Mijn zus Mariëtte was met zijn broer Jozef getrouwd en ik was bevriend met zijn zussen. Van het een kwam het ander en zo zijn wij een koppel geworden. Het leeftijdsverschil deed er niet toe. Mijn moeder had hem ook graag want ze vond het 'nen brave'. Wij zijn getrouwd in 1965.

6. Wat was zijn beroep?

Hij was fotograaf en nadat wij getrouwd zijn hebben we heel lang een fotowinkel opengehouden in de Abdijstraat 141 in Antwerpen (2). Daarna zijn we een paar keer verhuisd, steeds in het Antwerpse. Op onze oude dag zijn wij ingetrokken bij onze jongste zoon Raf en zijn gezin. We wonen samen in een kangoeroewoning. Dat was voor m'n overleden man en is nog steeds voor mezelf een mooie tijd.

7. Hoeveel kinderen kregen jullie en wat zijn hun namen?

Marleen is op 1 juni 1966 geboren, zij werkt als gedetacheerd leerkracht lager onderwijs voor het CNO (Centrum Naschoolse Opleiding, UAntwerpen). Joris kwam op 21 juni 1967 ter wereld, hij geeft les aan het St. Ursula-Instituut in Wilrijk, Raf volgde op 5 november 1971. Hij werkt als preventieadviseur voor Aquafin. In 1984 hebben we na een lange procedure een meisje uit Rwanda geadopteerd. Mijn man heeft daar veel voor afgelopen en gedaan. Haar naam is Tama en zij is van 17 mei 1980. Zij is vertaler-tolk en werkt op de afdeling marketing van toerisme Vlaanderen als Managing Editor en Campaign Manager Flemish Masters – een hele mondvul! Ik ben een heel gelukkige moeder en fiere grootmoeder van een bonte verzameling kleinkinderen. Wij komen veel samen.

8. Wat is er veranderd in Oelegem waar je niet tevreden over bent?

Hét symbool uit mijn jeugd, het klooster, is pas afgebroken. Dat vind ik nu zo spijtig. Het is alsof ze een herinnering hebben willen wegvegen.

9. Wat is er veranderd waar je wel tevreden over bent?

Ik ben zeer tevreden met de mensen van de heemkundige kring De Brakken omdat die door woord en daad mijn dorp uit de Kempen doen herleven bij vele Oelegemners.

10. Welke raad kan je geven aan de jongere generaties die nu in Oelegem wonen?

Zoals het leven vroeger was, dat is niet meer

mogelijk. Maar luister naar de oude verhalen en gewoonten en denk daar nu en dan eens over na. Misschien kunnen ze daar rust in vinden. Het eenvoudig samenleven in goede vriendschap, dat maakt gelukkig. Dan ben je rijk.

Huwelijksfoto van
Gilbert en Godelieve D'haen-Mariën.
Foto uit privécollectie

1) Roos Ron of Roselien Augusteyns was een zuster van Gilberts moeder Josefien Augusteyns. Officieel heette haar café De Sportwereld, maar iedereen kende het als 'Bij Roos Ron'. Een door Gilbert D'haen ingestuurd verhaal over zijn kinderjaren hier tijdens WO II kan je lezen in ons contactblad 2017-03 op p. 6.

2) Als fotograaf gebruikte Gilbert voor zijn achternaam de schrijfwijze d'Haen. In 2012 schonk hij zijn volledige archief aan het FOMU, het Antwerpse fotomuseum. De collectie omvat maar liefst 280.000 negatieven, een aantal fototoestellen, dokamateriaal, een reeks analoge afdrucken en personalia.

OELEGEMSE stambomen

Ludo Jacops en Joke Bungeneers

Ludo Jacops maakt de genealogie of de kwartierstaat op van de persoon die we interviewen. Zo'n genealogie neemt verschillende bladzijden in beslag, dus het is niet mogelijk die volledig in ons contactblad af te drukken. Daarom vat Joke Bungeneers de grote lijnen samen. Wil je de volledige stamboom bekijken, dan kan dat op onze website onder www.debrakken.be/bibliotheek bij de 'erfgoedfiches'.

Hieronder krijg je een voorproefje van de genealogie van de familie Verpoten. De namen in het vet gedrukt geven de directe lijn aan die uiteindelijk naar Godelieve Mariën leidt. De oudste voorouder waarvan Ludo informatie vond, is ene Joannes Verpoten. Opvallend feit: zowel Charel Verpoten als zijn echtgenote Maria Magdalena Loots, de grootouders van Godelieve, zijn achter-achter-achterkleinkinderen van deze Joannes!

Het verhaal begint rond het midden van de 18de eeuw bij **Joannes Verpoten** en Joanna Catharina Slaets uit Broechem. Zij staan vermeld als ouders van de bruidegom in de huwelijksakte van 16 juni 1755 van de naar zijn vader vernoemde **Joannes Verpoten** met Joanna Catharina Alaerts uit Nijlen. Het koppel krijgt zeven kinderen, waaronder **Jacobus Verpoten** (Broechem 1761 - 1816) die in 1790 trouwt met Anna Cornelia Jennes uit Zandhoven. Ze vestigen zich als landbouwers in Broechem en krijgen zes zonen. Een daarvan, **Joannes Baptista Verpoten** (Broechem 1800 - Massenhoven 1880), neemt op 29 januari 1833 Anna Catharina Bossaerts tot vrouw; zij overlijdt echter amper vijf maanden later. In 1834 hertrouwt hij dan met de Emblemse landbouwster Anna Catharina Goyvaerts, met wie hij elf kinderen krijgt. Op 15 maart 1851 sterft Anna Catharina in het kraambed, samen met hun laatste, doodgeboren kind. Oudste dochter **Anna Cornelia Verpoten** (Broechem 1835 – Oelegem 1882) trouwt met Ludovicus Loots (Broechem 1836 - Emblem 1885), met wie ze vijf kinderen krijgt, waaronder dochter **Maria Magdalena Loots**.

Een andere zoon van Joannes Verpoten en Joanna Alaerts, **Guilielmus 'Gommaar' Verpoten** (Broechem 1755 - Oelegem 1843) is ook landbouwer in Broechem, maar verhuist na zijn huwelijk in 1788 met de Oelegemse Elisabeth Smits (Oelegem 1767 - 1842) naar daar. Ook hier komen elf kinderen.

Net als zijn broer Jacobus, doopt Gommaar een van zijn zonen Joannes Baptista. Deze Oelegemse **Joannes Baptista Verpoten** (Oelegem 1797 - 1863) gaat zijn bruid Joanna Catharina De Backer in Broechem halen. Hun tweede kind van vijf, wéér een **Joannes Baptista Verpoten** (Oelegem 1832 - 1902), trouwt met dienstmeid Sophia Hendrickx

Charel en Maria Verpoten-Loots.
Foto uit privécollectie

(Massenhoven 1836 - Oelegem 1899). Opnieuw een kroostrijk gezin: 11 kinderen, waaronder in de periode 1870-1874 drie doodgeboren (en naamloze) zoontjes op rij. Zoon **Ludovicus Carolus 'Charel' Verpoten** (Oelegem 1869 – 1944) zal breken met de traditie van generaties: hij wordt geen landbouwer, maar bakkersgast en later broodbakker.

Charel Verpoten en Maria Magdalena Loots trouwen in 1893 en krijgen ook elf kinderen. Het zevende kind, **Rosalia Hortentia 'Hortense' Verpoten** (Oelegem 1905 - Lier 1989) neemt na haar huwelijk met Franciscus Ludovicus 'Sooi' Mariën (Zandhoven 1900 - Oelegem 1958) de bakkerij en herberg van haar ouders over. Het verhaal van hun jongste dochter **Godelieva Nathalia Florentina Mariën** kon je op de vorige pagina's lezen.

EDDY CAERS, 'voetbalvedet'

Interview John Van de Velde, foto's Danny Huygens

Op een zonnige augustusdag kon ik Eddy Caers strikken in café Boerenhof voor een interview over zijn voetbalcarrière. Ontspannen gezeten achter een glas witte wijn begon de spraakwaterval te vertellen. Het was er druk en menige stamgast wilde zich tijdens het interview mengen in het gesprek.

Stel jezelf eens voor aan de mensen die je niet zouden kennen.

Ik heet Eddy Caers, Caers geschreven zoals 'Caesar' bij de Romeinen. Op 26 april 1946 ben ik in Ranst, de hoofdstad van Oelegem, Broechem en Emblem geboren. Ik heb daar altijd gewoond en heb vanaf mijn twaalfde tot mijn negentiende gevoetbald bij de lokale ploeg. Ik ben getrouwd met Celestine Echelpoels, een van de dochters van cafébaas Loeke Van de Pegger.

Je bent écht een voetbalvedette geweest. Hoe is je carrière begonnen?

Van mijn twaalfde tot mijn negentiende speelde ik bij Ranst. Op het einde voetbalde ik in de eerste ploeg, die speelde in derde provinciale. Daar noemden ze mij de blanke Pélé want ik heb daar als kadet eens een *farce* gedaan. Wij moesten tegen Emblem spelen en ik kwam als spits met de bal in de middencirkel aan. Daar gaf ik de bal een ferme *saftlet* en die ging recht op de ene doelpaal en dan op de andere doelpaal van Emblem. Mijn schot was zo krachtig geweest dat hij van daar in de tegengestelde richting over het veld schoot recht ons doel binnen. 0-1 Voor Emblem. Dat heb ik lang moeten horen! Die van *den Antwaarp* (1) hadden waarschijnlijk ooit eens een scout gestuurd en ik mocht komen testen. Ze zagen wel iets in mij en ze kochten mij

voor 50.000 frank per jaar van Ranst. Dat is nu zo'n 1.250 euro.

Hoe verliep dat in het begin bij Antwerp?

Ik heb mijn ogen nogal opengetrokken in het begin! Dat was een andere wereld, van een boerengat naar een topploeg. Bij Ranst trainden we twee keer per week en bij Antwerp elke dag. In Ranst liepen we twee toertjes rond het plein, we deden enkele turnoefeningen en tot slot speelden we voor de lol een matchke onder elkaar. Dat was het. Onze trainer op Antwerp was Harry Game, een Engelsman. Hij had de ploeg in 1957 de titel bezorgd. In 2017 is hij op 93-jarige leeftijd gestorven. Dat was een boom van een vent en heel streng. Ik moest van hem ineens met de kern meetrainen en spelen. Heb ik mij mispakt bij de eerste training op Antwerp! Uit gewoonte deed ik mijn shoes aan, je weet wel, met van die grote toppen. Toen zag ik dat die anderen loopsloefkes aanhadden. Ik zei nog: 'Ik dacht dat we gingen voetballen?' Enkele vedetten van toen, zoals de keeper Wim Cooremans en Van Boer lachten me uit maar hielden zich daarna van den domme. 'Dat boerke gaat afzien' hoorde ik een van hen nog zeggen. Wel, op die eerste training heb ik geen bal gezien! We vertrokken al lopende naar de groene zone rond het stadion. Het is daar nu helemaal vol gebouwd, maar vroeger was het daar bos. Om op te warmen werd er eerst drie kilometer over de betonwegen gelopen en daarna nog meer van dat. Mijn shoes deden takketakketak op de weg, ze wogen een ton. Ik was kapot.

Hoe lang heb je daar gespeeld?

Twee jaar, maar toen moest ik naar het leger. Den Antwerp ging er voor zorgen dat ik in de kazerne op de Luchtbal terecht kon. Ja zeg, ik vloog naar Keulen, waar ik amper tijd had om te trainen. Ik mocht wel elk weekend naar huis om te voetballen. Antwerp was er niet tevreden over en ik kon vertrekken. Ik ben toen door Olse Merksem gekocht en heb daar twee jaar in tweede klasse gespeeld. Dan ben ik naar Tongeren gegaan, waarmee ik van tweede naar

Eddy Caers vertelt honderduit.
Foto Danny Huygens

(1) Royal Antwerp Football Club (afgekort RAFC), of kortweg Antwerp, is de oudste Belgische professionele voetbalclub. Supporters noemen haar ook wel 'The Great Old'. Bij het toekennen van de stamnummers in 1926 door de Koninklijke Belgische Voetbalbond kreeg de club het stamnummer 1. De clubkleuren zijn, naar analogie met de Antwerpse stadskleuren, rood en wit. De club speelt sinds 1923 in het Bosuilstadion in Deurne.

eerste klasse promoveerde. Ik speelde daar twee jaar toen Berchem interesse toonde en mij van Tongeren kocht.

Bij Berchem speelde ik drie jaar. Rik Coppens was er mijn trainer, een echte legende. Bij de meeste trainers had je een vast weekschema, maar bij Rik wist je nooit wat er ging komen. Hij verzong ter plaatse wat er moest gebeuren. Zo sprak hij eens af om een matchke acht tegen acht te spelen, maar je mocht enkel spelen met je slechte voet. Terwijl we speelden was hij de arbiter en hij blies een fout als jij je goede voet gebruikte. Na enkele weken speelden we allemaal evengoed met onze slechte voet als met onze goede voet. Die techniek heeft Rik uitgevonden.

Een andere anekdote: het was al heel de week slecht weer en regende heel de tijd. We trainden binnen in de turnzaal van het Atheneum van Berchem. Op donderdag had Rik een vriendenmatch geregeld tegen Kontich uit eerste provinciale. We moesten steeds twee uur op voorhand in de kleedkamer zijn en we zaten al anderhalf uur te wachten toen bleek dat Kontich zijn kat gestuurd had wegens het slechte weer. Rik vond dat geen reden om niet te spelen, regen of geen regen. Hij organiseerde lege stalen olievaten op het plein en zette per speler van Kontich een leeg vat op het veld. Wij moesten passen geven en zo proberen massa's doelen te maken. Wat gebeurde er toen ... Een van onze spelers gaf een loeier op een leeg vat en de bal schoot in ons eigen doel! 'Allé', riep Rik, 'Geulle verliest nog van een ploeg lege vaten!'.

Je hebt ook bij Club Brugge gespeeld.

Club Brugge had mij in wedstrijden tegen hen zien spelen. Enkele spelers, waaronder Erwin Van den Daele, gingen naar Anderlecht en men zocht daar een libero. Zo kwamen ze bij mij terecht. Daar speelde ik ook drie jaar. Onze trainer was de Oostenrijker Ernst Happel.

We gingen eens op stage naar Jerusalem in Israël. Daar wilde ik natuurlijk de klagmuur zien. Met enkele voetballers namen we de taxi. Ik stond aan de muur en ik keek rond wat de joden deden. Zij bewogen hun hoofd op en neer en lieten een klagend geluid horen. Ik deed ze gewoon na tot een Jood naast mij ineens riep: 'Hé, gij zijt den Eddy Caers van Club Brugge!' Ik herkende de man als een fan uit Antwerpen. Ik vroeg beleefd: 'Hoe gaat het met U?' en de man antwoordde: 'Ik mag niet klagen.' Een andere keer waren we drie weken gaan trainen in Velje in Denemarken. We moesten daar drie keer per dag een volledige training ondergaan en we waren kapot. Toen we daarna in Brugge aankwamen had Ernst Happel een vriendenmatch georganiseerd tegen ... Ajax! Ajax was toen een wereldploeg met Cruyff, Neeskens, Hulshoff, Suurbier enzoverder. We verloren thuis schandelijk met 1-4. Enkele dagen

Eddy en Celestine Caers-Echelpoels achter de toog van het Boerenhof in 2017.

Foto Danny Huygens

later moest ik bij Ernst Happel komen en hij zei, ik zal hem nadoen: 'Ich muss etwas sagen Eddy: du spielt zu viel Beckenbauer und zu wenig libero.' Ik dacht van plezant te doen en antwoordde: 'Aber ich bin ein Beckenbauer.' Hij zei enkel 'Ach so...'. Daarna was ik *gejost*. Het was gedaan met spelen en ik moest dikwijls op de bank blijven. Dan heeft La Louvière mij gekocht voor drie jaar, de eerste klassesploeg wilde zijn kern vernieuwen. Intussen was ik in Wommelgem sportwinkel Edysport begonnen. Nadien speelde ik twee jaar voor Zwarte-Leeuw Rijkevorsel, toen in derde klasse nationaal. Daarna werd ik trainer-speler bij Borsbeek en heb ik die ploeg van derde naar tweede provinciale geleid. Tot slot speelde ik bij 's Gravenwezel in derde provinciale voor één jaar. Het vet was van de soep en het was tijd voor iets nieuws.

Iets nieuws?

Ik opende café Het Hofke op de Schildesteeweg. Op de eerste verdieping was vrije zender Radio Odilo gevestigd. Daarna nam ik het Boerenhof over en nu ben ik op pensioen. Mijn zoon Yves is nu de zaakvoerder. Ik probeer nu een filosoof-wereldverbeteraar te zijn in ons mooie Oelegem.

Als ik aanstalten maak om te vertrekken, wordt Eddy ineens heel ernstig: 'Met mij gaat het helemaal niet goed. Ik moet volgende week geopereerd worden aan allebei mijn voeten.' Ik schrik en vraag hem bezorgd wat er aan de hand is. 'Ik ga te hard achteruit!' zegt hij met een ondeugende glimlach op zijn gezicht.

UIT DE OUDE DOOS: de bakkerij 'van den Ossekop'

Joke Bungeneers en Edward Sels

Op pagina's 8 tot en met 11 kon je het verhaal lezen van Godelieve Mariën, dat ook het verhaal is van het bakkersgeslacht Verpoten en Mariën. Naar goede gewoonte zochten we informatie over het wel en wee van de intussen al lang verdwenen bakkerij.

Een postkaart van circa 1935 toont een charmant beeld van een stukje 'Gemeenteplaats' in Oelegem. De schade van WO I is hersteld en niemand is beducht op een tweede wereldbrand. Twee dames in fleurige schorten poseren fier voor hun nette winkels met moderne winkelpuien: Maria Ludovica Daniëls-Van de Perre en Hortense Mariën-Verpoten.

Het terrein waarop deze huizenrij staat is in de 17de eeuw maar een stuk van één eigendom, die tot aan 'De Valk' doorliep (nu de apotheek, Torenplein 25) met daarop een herberg en brouwerij, 'De Zwaan'. In 1833 was de toenmalige Oelegemse burgemeester Joannes Franciscus Verpoten (1) eigenaar van het geheel, maar in de daaropvolgende decennia raakte het door overerving alsmat verder verdeeld. In 1900 zijn Charel Verpoten en zijn echtgenote Maria Loots eigenaars van een perceel, waarop ze een bakkerij en herberg bouwden, die ze vanaf 1902 uitbaatten. Zij noemden hun café - mét biljart - De nieuwe Zwaan. Volgens de overlevering kwamen verenigingen zoals de Sint-Ambrosiusgilde (de 'biegilde'), de Sint-Sebastiaansgilde (schutters) en zelfs de harmonie van Schilde er met graagte teerfeest houden, want Maria Verpoten-Loots was blijkbaar een uitstekende kokkin.

Na het overlijden van Maria in 1934 liet Charel de zaak over aan zijn dochter en schoonzoon, Sooi en Hortense Mariën-Verpoten. Zij waren het waarschijnlijk die de voorgevel van het huis verbouwden met de vitrine die je op de foto ziet en de bakkersoven van de firma Peeraer installeerden. Na de plotse dood van Sooi Mariën in 1958 baatte hun zoon Armand de bakkerij uit tot het einde van de jaren 1980. Hortense zou tot aan haar dood in 1989 boven de bakkerij blijven wonen. Daarna werden huis en bakkersinrichting verkocht. De oude bakkerij werd in 1995 gesloopt en vervangen door een nieuwbouw. Aanvankelijk kwam er opnieuw een bakkerszaak, met wisselende uitbaters. Na een grondige verbouwing opende frituur en eethuis Antonio, die aanvankelijk op de hoek van de Achterstraat en de Vlotstraat gehuisvest was, hier in juni 2016 de deuren.

In de tijdsspanne van net geen eeuw, van 1900 tot 1995, is op dit plekje een bakkerij gebouwd, door drie opeenvolgende generaties bakkers uitgebaat en tenslotte gesloopt.

1) Joannes Franciscus Verpoten (1795-1872) was 42 jaar lang burgemeester van Oelegem. Hij was een zoon van Jacobus Verpoten en Anna Cornelia Jennes en dus een oud-oom van Maria Magdalena Loots

We kunnen onze leden dit contactblad gratis aanbieden dankzij de steun van:

Bloemen Sint-Jozef
Oudstrijdersstraat 35 - 2520 Oelegem

'Uit sympathie'

Uw advertentie of uw naam ook op deze pagina?

Informeer via info@debrakken.be naar de voorwaarden.

Heemkundige kring DE BRAKKEN vzw

Kerkhoflei 1, 2520 Oelegem

info@debrakken.be • www.debrakken.be

Bestuursleden:

Joke Bungeneers (03 383 34 24)

Kerkstraat 17, 2520 Oelegem

Danny Huygens (03 383 34 24)

Kerkstraat 17, 2520 Oelegem

Luk Kegeleers (0479 50 55 27)

Kantonbaan 11, 2520 Oelegem

Jan Nys (03 383 42 77)

Muizenheuvel 40, 2520 Oelegem

Johnny Van de Velde (0479 91 94 62)

Goorstraat 16, 2520 Oelegem

Luc Verachttert (03 475 16 48)

Roggelaan 6, 2520 Ranst

Patricia Vervloet (0473 99 99 86)

Jozef Simonslaan 45, Oelegem

Foto op de cover:

Armand Mariën poseert voor zijn bakkersoven.

Foto Gilbert d'Haen, 1969. Privécollectie.